

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33338
Nom	Neuropsicologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	37 - Neuropsicologia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ESPERT TORTAJADA, RAUL	268 - Psicobiologia

RESUM

La Neuropsicologia és una disciplina científica fonamentalment clínica, que convergeix entre la Neurologia i la Psicologia. La neuropsicologia estudia els efectes que una lesió, dany o funcionament anòmal en les estructures del sistema nerviós central causa sobre els processos cognitius, psicològics, emocionals i del comportament individual. Estos efectes o dèficit poden estar provocats per traumatismes craneoencefàlics, accidents cerebrovasculars (ictus), tumors cerebrals, malalties neurodegeneratives (v.g. Alzheimer, esclerosi múltiple, Parkinson, etc.) o malalties del neurodesenvolupament (epilèpsia, trastorns de l'espectre autista, paràlisi cerebral, trastorn per dèficit d'atenció/hiperactivitat, etc.). Aquestes etiologies anteriorment comentades poden afectar diversos dominis cognitius com ara el llenguatge, l'atenció, la memòria, les gnòsies, les praxies, el raonament abstracte o la intel·ligència, entre d'altres. Per al diagnòstic d'estes alteracions el neuropsicòleg sol emprar test neuropsicològics, així com proves de neuroimatge estructural i/o funcional, amb l'objectiu de dissenyar programes específics de rehabilitació o d'estimulació cognitiva per a intentar recuperar o bé suplir la funció cognitiva perduda després de la lesió.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomanable que l'estudiantat tinga superades las assignatures de Psicologia Fisiològica I i II.

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Ser capaç de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió
- Saber analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Saber proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- L'alumne/a coneixerà els diferents trastorns neuropsicològics, les tècniques per al seu diagnòstic i les seues etiologies principals.
- L'alumne/a podrà realitzar una valoració neuropsicològica abreuçada a un voluntari/ària real.
- L'alumne/a estarà capacitat/ada per a emetre un informe neuropsicològic d'un cas clínic real.
- L'alumne/a coneixerà la mecànica de passar proves neuropsicològiques.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Identificar, aplicar i interpretar dades procedents de les diferents tècniques en Neuropsicologia

Identificar les etiologies neuropsicològiques.

Diagnosticar síndromes neuropsicològics

Aplicar les tècniques i test neuropsicològics per a pacients amb lesions cerebrals que afecten la cognició i/o la conducta

Realitzar un informe neuropsicològic fonamentat en la valoració

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història i mètodes

-Introducció històrica
-Mètodes de la Neuropsicologia: Anàlisis macroscòpic i microscòpic. TAC. RM. Morfometria. Asimetries in vivo. Ventriculometria. ROIs (regions de interès). Estimulació elèctrica cerebral. TMS. Tècnica de Wada. Campos visuals separats. Escucha dicòtica. Temps de reacció. Mètode sustractiu de Donders. Electroencefalografia (EEG) i potencials evocats (PE). Magnetoencefalografia (MEG). Tomografia per emissió de positrons (PET) i tomografia d'emissió monofotònica (SPECT). Topografia òptica digital. Resonància magnètica funcional (RMf). Espectroscòpia per resonància magnètica (RMs).

2. Principals Etiologies en Neuropsicologia

Ictus (isquèmia i hemorràgia)
Tumors cerebrals
Traumatismes cranioencefàlics (classificació, etiopatogenia i neuropsicologia)
Infeccions cerebrals

3. Amnesies i alteracions de la memòria

Introducció: Localització de la memòria
Tipus d'amnèsies
Alteracions de memòria en l'envelliment i en malalties neurològiques

4. El llenguatge i les seues alteracions

Bases neurals del llenguatge (models)
Semiologia de les afàsies
Alèxies i agrafies
Aprosodies

5. Les agnòsies

Concepte i tipus.
Agnòsies visuals: Separació de sistemes
Dissociació visuoperceptiva i visuoespacial
Alteracions visuoperceptives
Alteracions visuoespacials
Alteracions visuoconstructives
Agnòsies auditives
Somatognòsies

6. Les apràxies

Concepte i antecedents
El diagnòstic d'apraxia
Apraxia ideomotora
Models explicatius
Ganglis basals i apraxia
Altres apraxies

7. El lòbul frontal i les seues disfuncions

Introducció
Anatomia dels lòbuls frontals
Funcions
Síndromes del lòbul frontal

8. Envel·liment, demències i altres processos neurodegeneratius

Envel·liment normal: Canvis cerebrals i cognitius
Deteriorament cognitiu lleu
Les demències: Generalitats
Malaltia d'Alzheimer

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	10,50	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	12,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Tutories programades individuals o en grup per a la supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.

Activitats d'aprenentatge individuals i grupals, realització d'activitats pràctiques.

Classes magistrals mitjançant presentacions amb material audiovisual i noves tecnologies sobre tècniques i principals patologies en Neuropsicologia Clínica.

Pràctiques sobre com realitzar una valoració neuropsicològica amb maneig de tests i barems, visionat de vídeos i estudi de casos clínics de pacients reals sobre diverses patologies, incloent la realització d'una valoració neuropsicològica real.

L'ús de telèfons mòbils, tauletes o ordinadors portàtils podrà restringir-se durant la classe.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació serà el mateix tant a la 1a com a la 2a convocatòria.

SA1.- *Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses.* Aquest apartat constitueix el 70% de la nota final (7 punts).

La prova de rendiment sobre el nivell de coneixements teòrics assolits per l'estudiantat es realitzarà en forma d'examen tipus test de 40 ítems, amb preguntes de resposta múltiple amb 3 alternatives.

SA2.- *Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problemes i maneig de proves diagnòstiques.* Aquest apartat constitueix el 30% de la nota final (3 punts). Es realitzarà un treball que consistirà en la valoració neuropsicològica i realització d'un informe entregable a partir de les dades clíniques reals d'un familiar (preferentment iaïos o pare/mare) seguint les guies que es donaran a classe mitjançant un protocol neuropsicològic ad hoc. Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria mitjançant un informe neuropsicològic nou o bé millorat, que s'haurà de lliurar abans de la data oficial establida.

Requeriments mínims tant per a la 1ª com per a la 2ª convocatòria

- Obtenir 3,5 punts de 7 en el SA1.
- Obtenir un mínim de 5 punts de 10 a la nota final.

La nota del treball (informe neuropsicològic) es guardarà per a la segona convocatòria (juliol), en cas de suspendre l'examen tipus test, o de no presentar-se a la primera convocatòria. Si l'estudiant es presenta a l'examen no podrà renunciar a la seua nota per a pujar-la a la segona convocatòria. Cap estudiant no podrà fer un canvi de grup per raons d'horari una vegada matriculat oficialment.

Advertiment sobre plagis

La copia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sometent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

S'ha de tindre en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):
<https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

Sistema de qualificació

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf D'acord amb aquesta, se concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens.
- De 5 a 6.9: aprovat.
- De 7 a 8.9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula de honor.

La matrícula d'honor (1 per cada 20 estudiants) s'atorgarà directament a les millors notes (sempre a partir de 9). En cas de notes idèntiques de candidats a MH, el professor podrà realitzar una prova oral.

Sols es sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les següents regles:

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no arriba als requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, y aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'arriba als requisits en algun de la resta d'apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat per el qual no supera l'assignatura.

En segona convocatòria, se procedirà d'acord amb les següents regles:

- Sols s'utilitzarà l'opció NO PRESENTAT, quan no s'haja presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent entre aquests el de major ponderació.
- Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació i no se compleixen requisits mínims en algun, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si fóra més d'un apartat el no superat, constarà la màxima nota dins del suspens en base 10.
- Si no se supera algun dels requisits mínims o falta algun apartat d'avaluació es farà constar SUSPENS i nota numèrica la mitjana de puntuacions sent 0,0 la part no presentada (màxim possible 4.9).

Reglament sobre impugnació de qualificacions

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació, quedarà sotmesa a allò disposat en el Reglamento de Impugnación de Calificaciones (ACGUV de 29 de abril de 2008) (<http://www.uv.es/=sgeneral/Reglamentacio/Doc/Estudis/C9.pdf>).

Avançament de convocatòria

Respecte a la possibilitat que un estudiant sol·licite un avançament de convocatòria, tal com estableix la normativa vigent, l'avaluació consistirà en la realització obligatòria d'un examen sobre coneixements teòricopràctics (que suposarà el 70% de la nota final) i d'un informe final (que suposarà el 30% de la nota final).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Junqué C. y Barroso J. (2009). Manual de Neuropsicología. Madrid: Síntesis.
- Tirapu, J., Ríos, M, y Maestú, F. (2011). Manual de Neuropsicología. Barcelona: Editorial Viguera (2ª Edición).
- Tirapu-Ustároz, J, García-Molina J., Rios-Lago, M., Ardila, R. (2012). Neuropsicología de la corteza prefrontal y las funciones ejecutivas

Complementàries

- Arnedo, M. (Coord) (2012). Neuropsicología: Casos prácticos. Medica-Panamericana
- Kolb B. y Whishaw I.Q. (2006). Fundamentos de Neuropsicología Humana. Madrid: Médica Panamericana.
- Peña-Casanova J. (2007). Neurología de la conducta y neuropsicología. Madrid: Médica Panamericana.

